

Setter søkelyset på biomedisin

Legeforeningen ønsker å være i forkant av de utfordringer og muligheter som nyvinninger innen biomedisin vil føre til. Som ledd i dette arbeidet har foreningen nedsatt en arbeidsgruppe med fremstående fagpersoner med kompetanse på biomedisin. Gruppen skal lage en rapport til sentralstyret med råd om hvordan Legeforeningen bør ta videre sitt arbeid innen biomedisin.

I rapporten vil man se nærmere på utviklingen innen skreddersydd medisin, behandling basert på stamcelleforskning og miljøets påvirkning på menneskets biologi, og hvilke konsekvenser dette vil få for ulike medisinske fagområder de neste 5–10 årene. Den vil også drøfte hvordan dette vil utfordre vårt helsevesen med hensyn til juridiske, etiske og økonomiske aspekter. Rapporten skal behandles av sentralstyret i mai 2010.

Arbeidet ledes av fagavdelingen i Legeforeningen.

Legeforeningens satsing på nettbasert opplæring

Sentralstyret behandlet og godkjente strateginotat for utvikling av e-læring på sentralstyremøtet i august 2008. Sentralstyret besluttet samtidig finansiering av en prosjektstilling for to år i tidsperioden 2009–10. Ny elektronisk læringsplattform for e-læring har blitt etablert og satt i drift, og alle kurs er blitt ført over på den nye læringsplattformen.

For å realisere den nedfelte ambisjonen om å satse på og utvikle nye læringsformer innen e-læring, er det besluttet å videreføre prosjektstillingen i e-læring for ytterligere ett år frem til 1.3. 2012. Det er også gitt tilslutning til finansiering av ny programvare i e-læring og for utvikling av e-læringsprodukter.

Videreføring av prosjekt «ELIN sykmelding»

I henhold til sentralstyrevedtak i 2008 utarbeidet forprosjektet «ELIN sykmelding» prosjektdirektiv og spesifikasjoner for et hovedprosjekt som skulle utvikle programvareløsning for prosess-støttet utfylling av ny sykmeldingsblankett. Sentralstyret har gitt tilslutning til et forslag til prosjektdirektiv og kravspesifikasjoner, og presidenten har fått fullmakt til å følge opp saken overfor Helsedirektoratet med det formål at det etableres et hovedprosjekt som beskrevet, med eller uten tilknytning til *Nasjonalt meldingsløft*, for utvikling av programvareløsninger i henhold til spesifikasjonene.

Papirløse migranter får helsehjelp

– Legeforeningen har i flere sammenhenger gitt uttrykk for at begrensninger i tilgang på helsehjelp ikke er et egnet virkemiddel for å løse utfordringene med papirløse migranter, sier Torunn Janbu.

Foreningen mener derfor det er positivt at barn, gravide og psykisk ustabile personer med ulovlig opphold i Norge, nå får tydeliggjort sin rett til helsehjelp.

Regjeringen startet i begynnelsen av mars et arbeid med å klargjøre bestemmelsene om rett til helsehjelp for personer uten lovlig opphold i Norge. Regjeringens nye linje slår bl.a. fast at barn i denne gruppen får tilnærmet lik rett til det samme helsetilbudet som barn med lovlig opphold.

Har vært behov for avklaring

Legeforeningens president sier det er bra at vi nå får noen avklaringer, men at det fortsatt vil kunne oppstå vanskelige avveiningsproblemer for helsepersonell om hvem som har rett til hva. – Det er fortsatt en vei å gå før papirløse migranter, som vi vet har tildels dårlig helse, får nødvendig helsehjelp, sier hun, og legger til at Legeforeningen også vil be om avklaringer mht. helsetjeneste og oppfølging av de som har smittsomme sykdommer (1, 2).

– Papirløse migranter er redd for å oppsøke helsetjenesten og er ofte ikke kjent med at taushetsplikten også gjelder dem, sier hun.

At mennesker ikke tør oppsøke helsetjenesten, kan føre til smittespredning og forverring av sykdom – som så må behandles som øyeblikkelig hjelp. – Mange papirløse migranter har dårlige norskkunnskaper. Det blir derfor avgjørende med et godt organisert informasjonsarbeid slik at de som nå får rett til helsehjelp, blir kjent med det, understreker Janbu.

Tydelig om taushetsplikt

Svein Aarseth, leder i Oslo legeforening, hadde ønsket at man var enda tydeligere på at det aldri skal være tvil om helsepersonells taushetsplikt og at det å yte helsehjelp aldri er en straffbar handling. – Så langt er det ikke klart om den bedrede retten til

– Det er positivt at gravide med ulovlig opphold i Norge, nå får tydeliggjort sin rett til helsehjelp, mener Legeforeningen. Illustrasjonsfoto Colourbox

helsehjelp også vil følges opp økonomisk. En rettighet man ikke har råd til å bruke kan vanskelig ansees som en reell rettighet, sier han.

– Som det har vært pekt på i flere avisers ledere, ser våre politikere nå tydeligere at vi har påtatt oss forpliktelser gjennom ratifisering av Barnekonvensjonen, Menneskerettighetskonvensjonen og FNs konvensjon om økonomiske og sosiale rettigheter, sier Aarseth. Han mener også det er bra at man nå er tydelige på at det er forskjell på humanitært arbeid og på innvandrings- og asylpolitikk og at det er legitimt for humanitære organisasjoner å utføre humanitært arbeid.

Lise B. Johannessen

lise.berit.johannessen@legeforeningen.no
Avdeling for informasjon og helsepolitikk

Litteratur

1. Kongsvik L. Rett til helse – også for papirløse innvandrere. Tidsskr Nor Legeforen 2009; 129: 2044
2. Andersen EJ. Personer uten lovlig opphold må sikres helsehjelp. Tidsskr Nor Legeforen 2009; 129: 2687

«Det har vært behov for både klargjøring og endringer i regelverket om helsehjelp til personer uten lovlig opphold i Norge»